

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa 10 maja 2021 r.

I.dz. 368/KRIA/2021/w

Pan Hubert Nowak
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Szanowny Panie Prezesie

W imieniu Izby Architektów RP, w załączeniu przekazujemy uwagi do projektu Rekomendacji Prezesa UZP dotyczących konkursu w branży architektonicznej. Izba Architektów RP podtrzymuje stanowisko przedstawione, tak zarówno w toku uzgodnień projektu, jak również we wcześniejszej korespondencji, w szczególności dotyczące: niedopuszczalności przeniesienia na uczestników konkursów ryzyka zamawiającego związanego z zarządzaniem konfliktem interesów, a w konsekwencji ograniczenia lub selekcji dostępu do procedury konkursowej oraz pozyskania pracy, rażąco niekorzystnych zasad przenoszenia praw autorskich do prac konkursowych oraz dopuszczalności udziału w konkursach architektonicznych osób nie posiadających prawa wykonywania zawodu architekta.

Odnosząc się do powyższych kwestii Izba Architektów RP wskazuje, że proponowana w Rekomendacji zasada wykluczania uczestników postępowania konkursowego, w przypadku zaistnienia po stronie zamawiającego konfliktu interesów, spowoduje nieprzewidzianą w przepisach Prawa zamówień publicznych, pozamerytoryczną procedurę preselekcji kręgu wykonawców zamówienia. W takim bowiem przypadku powoływany przez zamawiającego skład osobowy sądu konkursowego będzie determinował krąg uczestników konkursu, a w konsekwencji ograniczy możliwość udziału potencjalnym wykonawcom. Biorąc pod uwagę charakter Rekomendacji Prezesa UZP, skorzystanie przez wykluczonych uczestników konkursu ze środków ochrony prawnej w przypadku ich wykluczenia przez zamawiającego, będzie utrudnione i z całą pewnością może wpłynąć na przedłużenie procesu zamówieniowego.

Należy również wskazać, że przepisy krajowe w zakresie zasad zarządzania konfliktem interesów w zamówieniach publicznych stanowią implementację Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE. Dyrektywa w art. 24 w sposób jednoznaczny wskazuje, że pojęcie konfliktu interesów obejmuje co najmniej każdą sytuację, w której członkowie personelu instytucji zamawiającej lub dostawcy usług w zakresie obsługi zamówień, działającego w imieniu instytucji zamawiającej, biorący udział w prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia lub mogący wpłynąć na wynik tego postępowania mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, który

postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia.

Tym samym zgodnie z przepisem Dyrektywy, zasady eliminacji konfliktu interesów obejmują zamawiającego, w tym personel oraz dostawcę usług w zakresie obsługi zamówień takich jak np. organizatora konkursu działającego na zlecenie Zamawiającego. Przepisy Dyrektywy tym samym nie przewidują możliwości nieograniczonego wykluczania przez zamawiającego uczestników konkursu w sytuacjach, gdy działający na jego zlecenie sędziowie konkursowi pozostają w konflikcie interesów.

Należy podkreślić, że analogiczne zasady, nakładające na zamawiających obowiązek zarządzania konfliktem interesów obowiązują w innych krajach członkowskich w tym w Austrii i Niemczech, w których jednoznacznie wskazuje się, że wyłączeniu podlegają m.in. „egzaminatorzy wstępni, sędziowie i sędziowie zastępcy, w przypadku gdy uczestnikami konkursu są ich bliscy krewni (tacy jak: małżonkowie, wspólnie zamieszkujący partnerzy, krewni w linii prostej, do czwartego stopnia lub skoligaceni po przez małżeństwo do drugiego stopnia, rodzice przybrani i zastępczy, pasierbowie, dzieci adoptowane i dzieci będące pod zastępczą opieką), podmioty (biura lub grupy robocze), z którymi sędziowie na bieżąco współpracują, osoby wchodzące w skład jury pozostające z uczestnikiem w bezpośredniej zależności zawodowej (np. pracownicy uniwersytetów, krewni osób kierujących wydziałami lub grupami roboczymi), do których należy członek sądu konkursowego”.

Izba Architektów RP podkreśla również, że wykonywanie zawodu architekta jako zawodu regulowanego, jest zastrzeżone dla osób posiadających nie tylko stosowne uprawnienia budowlane, ale będących wpisanymi na listę członków samorządu zawodowego. Warunki te określają bowiem prawo do wykonywania zawodu architekta w Polsce, a w konsekwencji umów międzynarodowych, również w UE. Dopuszczenie możliwości udziału w konkursie osób niebędących wpisanymi na listę architektów, a tym samym nie posiadających prawa wykonywania zawodu architekta spowoduje, iż zamawiający otrzyma dokumentację projektową sporządzoną przez osoby nieuprawnione. Osoby nie posiadające prawa wykonywania zawodu architekta nie dają rękojmi odpowiedniej jakości świadczonych usług architektonicznych, nie podlegają ani odpowiedzialności zawodowej ani dyscyplinarnej. Nie mają również obowiązku posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jak również obowiązku poszerzania i aktualizacji wiedzy w ramach szkoleń. Dokumentacja sporządzona przez takie osoby nie może tym samym stanowić podstawy do złożenia wniosku i uzyskania przez zamawiającego decyzji o pozwoleniu na budowę oraz sporządzenia pozostałych faz dokumentacji projektowej wymaganej w ramach zamówień finansowanych ze środków publicznych, jak również sprawowania czynności nadzoru autorskiego określonych ustawą prawo budowlane.

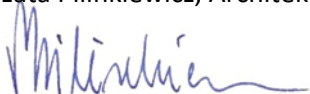
Izba Architektów RP wskazuje również, że przyjęcie Rekomendacji w obecnym brzmieniu w praktyce będzie prowadzić do automatycznego przekazywania przez architektów, uczestników konkursów wszystkich praw autorskich do pracy konkursowej, w tym udzielania zgody na wykonywanie praw zależnych. W konsekwencji doprowadzi to do zlecenia wykonywania dalszej dokumentacji projektowej osobom innym, niż laureaci konkursów lub dowolnego rozporządzania tymi prawami przez zamawiającego lub osoby działające w jego imieniu i na jego rzecz. Zakres przeniesienia tych praw jest również na tyle szeroki, że spowoduje iluzoryczność pozycji negocjacyjnej architekta, uczestnika konkursu wobec zamawiającego, tak w ramach przystąpienia do negocjacji po rozstrzygnięciu i zatwierdzeniu przez kierownika zamawiającego wyników konkursu, jak również w trakcie realizacji umowy na prace

projektowe i sprawowanie nadzoru autorskiego. Przystąpienie do konkursu oraz wykonanie pracy konkursowej nie jest bowiem celem architekta, lecz uczestnictwo w realizacji inwestycji, dla której świadczy usługi projektowania i nadzorowania robót budowlanych. W tym też celu zamawiający organizuje konkurs, tj. aby pozyskać najlepszą jakość rozwiązań projektowych, a tym samym wyłonić projektanta dla procesu budowlanego realizacji planowanej inwestycji. Nie ma zatem uzasadnienia dla pozyskania praw autorskich do konkursowej koncepcji architektonicznej, skoro jest ona integralną częścią dokumentacji projektowej niezbędnej dla realizacji inwestycji, w której projektantem jest architekt sporządzający najlepszą pracę w konkursie.

Szczegółowe uwagi do projektu Rekomendacji stanowią załącznik do niniejszego pisma. Jednocześnie Izba Architektów RP potwierdza wskazania z dotychczasowej korespondencji do UZP, że nieuwzględnienie powyższych, kluczowych uwag Izby w projekcie Rekomendacji będzie równoznaczne z brakiem ich uzgodnienia z samorządem zawodowym architektów.

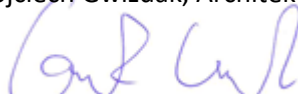
Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP